

İÇİNDEKİLER

Gırrrrrrrrrrrrr	3
Çok güzelsin... ..	3
Yıldızlar, ay, çirkin, ejderha, saklı	4
Düşünce alıştırmaları	5
Ama ya da ve yani oysa ne de çünkü... ..	7
İnsan ve antilop	9
Kaka klozete, yoksa okul yok	10
Sabırlı ol, Mimi!	11
Dünyanın anahtarı	12
Sözcük listem	15
Sözcüklerin gücü	16
Şairlerin sözleri	17
Evet	18
Yalnızca onu gıcık etmek istemiştım!	19
Levent ve Leo	20
Öldüren sessizlik	21
Bebek nasıl yapılır?	22
Tonlarca sessizlik	23
Konuşmak zordur	25
Konuşmak iyileştirir	27
Dinlemek zordur	28
Yine telefonda!	30
Sus!	32
Kafada fırtına	34
Sessizlik hakkı	35
Konuşan bir sessizlik	35
Burada sessizlik bile güzel	36
Bir daha anlat... ..	37
Şairin sözü ve bilgenin sessizliği	39

Gırrrrrrrrrrrrr

İri erkek doğruluyor, sırtını kabartıyor, alt çenesini öne doğru uzatıp hırıldamaya başlıyor. Bunun üzerine dişi, arkasına dönüp küçük, keskin çığlıklar atarak uzaklaşıyor. Erkek onu yakalıyor, dişi duruyor.

Çok güzelsin...

Erkek, elinde bir demet gülle kapıyı çalıyor. Kadın son kez aynada kendine bakıyor, rujunu tazeliyor ve biraz parfüm sıkıyor. Kapıyı açıp, "Merhaba, içeri girsene," diyor. "Merhaba. Oo, ne kadar güzel olmuşsun!" diyor erkek. Kadın kızarıyor. "Aa, sarı güller! En sevdiğim renk!" diye haykırıyor gülümseyerek.

Erkek, "Turnayı gözünden vurdum," diye düşünürken, bir yandan da yer ayırttığı lokantanın fazla gürültülü olmamasını umuyor.

Bu iki öykü arasındaki en büyük fark, sözler; yani dil.

Yıldızlar, ay, çirkin, ejderha, saklı...

"Sana yıldızları verebilmek isterdim; en güzel yıldızları... Senin için ayı yerinden söküp alabilirdim."

Etkilendi. Duyulandı. Sıkışan kalp. Ürpertiler, gülümsemeler, neşe.

"Şişkosun, çirkinsin ve sürekli her şeyi mahvediyorsun."

Etkilendi. Tükendi. Karın ağrıları. Yaşlarla dolan gözler, acı.

"Oda kapısının arkasında saklanan kara bir ejderha var."

Etkilendi. Yenildi. Titreyen dizler. Ağlamalar, çığlıklar, korku.

Vermek, yıldızlar, ay, şişko, çirkin, ejderha... Kıscacık bir anda, sözcükler kalbe dokunuyor, onu okşuyor ya da kırıyor; sözcükler mideye oturuyor, boğazı düğümlüyor, teni donduruyor, yanakları ateşe veriyor, kasları gevşetiyor... Sözcükler ağızdan çıktı mı, onları hiçbir şey durduramıyor.

Sözler, başkalarının aklında dolaşıp onları cezbediyor, yaralıyor, korkutuyor, ikna ediyor, yönetiyor, iyileştiriyor, eğlendiriyor, reddediyor, affediyor ya da af diliyor...

Birilerine hediye vermeye ya da onları silahla tehdit etmeye gerek yok.

Düşünce alıştırmaları

"Bir sandalye düşünün."

Anında, aklımızda bir sandalye beliriyor.

■ “Bir filin sırtına konmuş bir sandalye düşünün.”
Anında, aklımızda sandalye taşıyan bir filin görüntüsü oluşuyor.

■ “Bir spirojir düşünün.”
Hiçbir şey. Hiçbir şey görmüyorum. Gözlerimi kapatıyorum, dikkatimi topluyorum, ama tek görebildiğim koca bir boşluk. Ya sen ne görüyorsun? Hiçbir şey.

Durun! Kuzey bir şey görüyor. Bir yosun, hatta yeşil bir yosun bu.

Kuzey, kafasının içinde, bir nehrin berrak suları altındaki yeşil yosunları görebiliyor; çünkü o, “*spirojir*” sözcüğünü biliyor.

Açlığı, susuzluğu, soğuğu, sıcaklığı, korkuyu, neşeyi, acıyı hissetmek için sözcüklere gereksinim duymayız. Ama düşünmek için, sözcüklere ve dile ihtiyacımız vardır.

Ama ya da ve yani oysa
ne de çünkü...

■ Elza, yatağına uzanmış, erkek arkadaşıyla buluşmasını düşünüyor.

Elza erkek arkadaşının yüzünü, gözlerini, saçlarını görüyor; kendi kendine gülümsüyor, o anki duygularını yeniden yaşıyor, hissediyor; görüntüler, manzaralar, anılar zihninde dans ediyor.

Hemen sonra, sözcükler geliyor. Elza'nın içindeki sessiz sözcükler. Görüntüler ve duygular dünyasına, daha karmaşık bir başka dünya ekleniyor: Sözlerin, sözcüklerin, düşüncelerin dünyası.

“Gelecek sefere, haki renk pantolonumu giyerim; iyi de, nelerden konuşacağız; buldum, ona dün izlediğim filmi anlatabilirim; eyvah, ya yağmur yağarsa ne yaparız; onu eve getirmek istemiyorum; o halde sinema programına bakayım; ah ama kahretsin, param kalmadı ki, babamlardan istemem gerekecek; tamam, ama bana kiminle sinemaya gideceğimi soracaklar; kendimi biliyorum,

kızaracağım, onlar da bir şeylerden kuşkulunacaklar; evet ama diğer yandan da, eğer kendi biletimi kendim alamazsam aptal gibi görünürüm; aslında sarı elbisemle beyaz ceketimi giysem daha iyi olmaz mı; yok yok, eğer çimlere oturursak rahatsız hissederim; iyi de, ya sinemaya gidersek, o zaman da elbise giymediğime pişman olurum; naneli sakızlarım neredeydi benim?..”

Düşünmek için sözcükleri kullanırız; ileri sürdüğümüz, geri aldığımız, hatırladığımız, birbirine karışan, iç içe geçen sözlerden yararlanırız. Ama’lar, ya da’lar, ve’ler, yani’ler, oysa’lar, ne de’ler, çünkü’ler, evet’ler, hayır’lar, belki’ler..

Sözcükler olmadan, sözler olmadan düşünmek olanaksızdır. Düşünürken kendi kendimize konuşuruz; kendimizle sohbet ederiz. Düşünmek, değerlendirmek, düzenlemek, öngörmek, karar vermek... bütün bunlar kaçınılmaz şekilde sözcüklerle, sözlerle olur.

İnsan ve antilop

Antilop, su birikintisine yaklaşıyor. Dikkatli. Aslanlar da su içmeye buraya geliyor. Antilop ağır ağır ilerliyor, suya biraz daha yaklaşıyor; bir metre kaldı, yarım metre kaldı... ve işte oldu; antilop su içiyor.

Yeterince korku duymayan ya da çok susamış antiloplar, bu su birikintisinin yakınlarında aslanlar tarafından sık sık katlediliyor.

Bir adam su birikintisini görüyor. Köy uzakta değil, ama o susuzluktan ölmek üzere. Dikkatli; burada aslanlar olduğunu biliyor. Peki ama, yol arkadaşları nerede? Neden bu kadar geciktiler?

Adam planlar kuruyor: “Hayvan kokusu olmamasına aldanmamalıyım; bu, rüzgârın yönüne bağlı. Su birikintisine yalnız gidersem çok büyük risk alırım. Eğer köye gidecek olursam da, oraya varmadan susuzluktan ölebilirim. Yol arkadaşlarımı beklemek daha akıllıca olur; onlar beni korur...”